



Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quod religiosè Anna pluribus sit nupta viris. Ser. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Cantic 2.
Languor a-
monis quid
fit.

Fames ani-
mæ quid fit.

mis temperabat, donec optato sui sponsi, quem sibi ceu partem optimam legerat, aspectu rursus frueretur. Interim necesse erat præ amore languere nimium illius, & sapius clamare ad ciues cœlestis Hierusalem: *Nunciato dilecto, quia amore languet.* Hic autem amoris languor nihil erat aliud, vt antea dicitur, nisi tædium impatientis desiderij sui, quo necesse erat affici mentem illius vehementer amantem absente dilecto. O præsens absentia, & absens præsentia dilecti tui anima benedicta, qui simul perdebatur & habebatur. Non enim poterat satiari desiderio, quæ non nisi desiderare concupiscit. Fames enim animæ desiderium est. Et licet ardentissimo illius desiderio crebrè satisfaceret ille quem vnice suspirabat Dominus Iesus, non tamen erat illa perfecta satietas: siquidem rursus subtrahebat sese, donec tandem opportuno tempore ruptis corpore vinculis, iussit eam ad suos venire amplexus, & sua præsentia longe optatissima absque vlla interruptione perfrauit cœlis. Vbi nunc secura gaudet & regnat cum eodem dulcissimo sponso suo, parata omnibus ipsam sedulo implorantibus veniam & gratiam à Deo impetrare, cui est omnis honor & gloria in secula seculorum, Amen.

IN FESTIVITATE BEATISSIMÆ ANNÆ MATRIS gloriosæ semperque Virginis Mariæ.

Quod religiosè Anna pluribus sit nupta viris.

Sermo I.

B. Anna cur
rectè com-
paretur viti

Judic 9.

Apoc 1.
Ioan. 6.

EGO quasi vitis fructificavi suauitatem odoris, & flores mei fructus honoris & honestatis. Ecclesiastici XXIV. Non ociosum putemus fratres carissimi, quod Anna Beatissima comparetur viti: quandoquidem non modicam habet Anna vitis similitudinem, præsertim in Ecclesia, cui ipsa fructificauit, id est, cui post flores fructus produxit in odorem suauitatis. Sint eius flores tres ipsius filia, sint fructus è floribus prodeuntes eiusdem nepotes, puta Iesus Christus Dominus noster cum quinque Apostolis, & Ioseph iusto. Non absurdè igitur viti comparatur Anna, quandoquidem sicut vitis dilatans ramos ac palmites suos dum floret, dulci rebit odore, fructumque tandem producit suauissimum, quo Deum hominesque sanctificat, ita Anna beatissima, palmites suos, hoc est, sobolem, stirpem, ac posteritatem suam in vniuersum propagauit orbem, vnde suauissimos Ecclesia collegit fructus. Nam Dominus noster Iesus Christus botrus nobilissimus, suauissimusque, qui in crucis torculari expressus, suo nos lauat & inebriat sanguine, suo corpore cibatur, vnde prodijt nisi ex palmite seu flore huius odoriferæ vitis, hoc est, ex pudicissima Maria virgine filia Annæ? Deinde Iacobus minor, Ioseph iustus, Simon Zelotes, Iudas Thadæus, vnde orti sunt, nisi è flore huius amplissimæ vitis, hoc est, ex Maria Cleophæ, quæ Annæ fuit filia? Postremo neque Ioannes Euangelista idemque Apostolus, neque eius frater Iacobus maior nobis essent, nisi pulcherrimæ huius vitis, puta Annæ flos (Mariam Salomæ loquor) eos nobis germinasset. Videtis nunc quomodo vitis hæc speciosa propaginibus, floribus atque fructibus suis mundum repleuerit, vnde Ecclesia hausit odorem suauitatis, fructumque honoris & honestatis. Dum

Dum enim odore bonæ vitæ & prædicatione Iacobus maior replet Hispaniam, Iohannes Euangelista Asiam, Iacobus minor Iudæam, Simon & eius frater Iudas Thadæus Aethiopiam, Mesopotamiam, ac Persidem, nonne Christus vel solus mundum possidet vniuersum? Hi ergo sunt propagines, ex vite pulcherrima, Anna videlicet prodeuntes. Cæterum, quod ex eadem quoque vite prodierit vinum germinans virgines, hominesq; Deumq; lætificans, facile reperiemus, si Christum cogitemus, eiusq; pudicissimam Virginem matrem. Quod enim in ipsis commendata consecrataq; sit virginitas, infra audietur. Interim ne hoc quidem tacendum est, vasa munda, vasa sancta quis replet Spiritus sancti gustu, quis Dei amore illa inebriat, nisi Christus floribus candidissimi filius? Quis enim aded est suavis se amantibus? Quis ita iustum reficit esurientium, quis corda exhilarat gementium, vt Christus? Nec mater eius Maria hic transeunda est. Num ipsa insuavis est pœnitentibus? Nonne ex peccatis ad Deum redire cupientibus, ipsa est prima quæ occurrit? Nunquid non huiusmodi peccatores sua dulcedine allicit, sua miseratione capit, sua benignitate fouet, fructu sui ventris reficit? Nonne peccatores post infelicem huius mundi navigationem, imò triste post naufragium hunc portum placidissimum quærunt, ad hunc portum securi applicant? Nescit enim pijsima indignari, nescit exprobrare, nescit repellere, nequit fatigari, quia tota est clementissima, tota misericors. Verum de hoc satis. Est aliud quod tractandum superest de S. Anna, quomodo post primum maritum ex quo fructum valde nobilem susceperat, non vidua remanserit. Quibusdam enim magno videtur probro fuisse S. Annæ, quod pluribus subinde sit nupta viris, nec in excusationem admittunt opprobrium vitandum sterilitatis, quæ sub veteri lege erat maledicta, quandoquidem ex primo viro, puta Ioachim, iam fructum receperat nobilissimum, beatissimam virginem Mariam, qua posteritatem sibi comparauerat nonquam interituram. Suffecisset igitur, inquit, eidem, quo non esset sterilis, imò quo foret etiam inter gentes benedicta, ex primo marito receptus hic fructus. Respondendū, verè sterilitatem in testamento veteri fuisse maledictam, maledictione licet etiam sterili: vt pote qua apud homines inglorij essent ij coniuges, & potissime mulier, quæ censebatur maledicta à Domino, vt pote cuius vuluam conclusisset Dominus, & quæ prole coniugalis vinculi honestationem non haberet, nec populi Deum verum colentis, auxisset numerum. Verùm ad animam hæc maledictio non pertinebat. Nihilominus tamen triste odiosumq; erat mulieribus infecunditatis nomen, quandoquidem quemadmodum arbor sterilis & sine fructu, contenebantur. Itaque dum sterilitas sic foret contempta ab omnibus, nec aliter atque maledictio, à mulieribus fugiebatur, timebatur, plangebaturq; (cuius habemus exemplum in alia Anna, vxore Helchanæ, alijsq; multis) fecunditas quanto mulieris erat maior, tanto ipsa mater æstimabatur feliciores ac gloriosior. Vnde consolatur Dauid beatos eos qui timent Dominum, dicens: *Vxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tue, sicutq; filij tui sicut nouelle oliuarum in circuitu mensæ tue: ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum.* Sanctissima igitur Anna cum timeret Deum, eiq; summo opere placere desideraret, nec continentia illo tempore haberet aut laudem, aut præceptum, quomodo fecunditas, didicissetq; iam cum primo marito per reuelationem gratam Deo esse

Zachar. 9.

Christus
quam sit
suavis se
amantibus
Maria quam
sit dulcis
pœnitentibus.

Exod. 13.

Steriles
quali
maledicto
fuerunt in
veteri testa-
mento plexi.
Gen. 20.

1. Reg. 1.

Psal. 127.

vt pareret, solius Dei contemplatione ac eiusdem beneplaciti intuitu imitata est, motusq; haud dubium accedente etiam Spiritus sancti instinctu, quod diu foret generationi apta, in coniugio viuere: quippe quæ paratior fuisset manere in cœlibatu si Deus id gratum sibi foret (quomodo vt pareret, moreratur) ei ostendisset Eam ob rem mortuo semper priore marito non diu post alteri nupsit. Porro, quod illaudata manebat virginitas in veteri lege, fecunditas verò prædicabatur, tres sunt causæ, è quibus sanctissima Anna vehementer erat ab initio commendanda. Prima, quia præceptum erat ab initio mundi de hominum multiplicatione (*Crescite, inquit, & multiplicamini, & replete terram*) cui præcepto vt obediretur, solum coniugium præbere debuit suffragium: quare de virginitate alioqui Deo semper accepta, eiusq; præconio, tū nihil manifestabatur, quia fuisset id ociosum. Neq; enim per hanc nascens adhuc mundo, atque sui augmentū cupienti succursum fuisset. Tacebaturq; interea virginitas, fecunditas laudabatur. Habitura certè erat virginitas suo tempore, hoc est, mundo decrescente, ingens præconium, habiturusque cœlibatus religiosè obseruatus, grande satis & meritum & laudem Veri priuilegium hoc, quo mundus angelicum disceret viuendi modum, solius beatissimæ Mariæ Annæ filia Deiq; genitrici seruabatur: vt simul etiam mundus caperet, quāti foret meriti in nouo testamento virginitas, quandoquidē ea sola erat digna quæ gigneret Deum, sola idonea quæ Christum cuius gratia mulieres omnes veteris testamenti optauerant esse fecundæ, pareret. Expectabatur itaq; puella, cuius animus suo pte etiam amore & desiderio ad castitatem, munditiam puritatemq; flagraret, opprobriumq; sterilitatis atque legis maledictum (quandoquidem hoc non feriebat animam) aut nihil duceret, aut Dei & virginitatis amore subiret. Hæc fuit castissima illa puella beata Maria Annæ filia, quæ non solum ab infantia, sed nec in vtero tantum, verum etiam antequam conciperetur ab omni peccato præseruata, benedictionibus Domini præuenta, & Deo soli est consecrata. Hæc profectò frustra expectaretur, nisi Anna sanctissima nuberet, nisi Anna eam pareret. Tante igitur tacebatur virginitatis laus, tam diu fecunditas amabatur, quoad Christo ex virgine nato, didicit mundus precium virginitatis ac præmium, didicit præterire figuram huius mundi, didicit denique eos qui iuncti sunt matrimonio, doceri vt vxores habeant quasi non haberent. Ideò offeruntur nunc virgines post eam, id est, post virginē, Deiq; matrē Mariam, regi Christo Dño. Post, inq; quia tempore posteriori ad hoc instituta, & Mariæ exemplo sumi inuitata. Vide nunc Anna beatissima, quomodo Deo maximè placuit, cui obedire maximopere in omnibus voluit, eligens id quod Deus imperauerat, hoc est, in coniugio esse atque filios ad ipsius solius gloriam procreare.

Altera causa est, quare coniugalitas fecunda expetebatur. Cum enim in solo populo Iudæorum (qui minima erat portio orbis) Dei viui & veri cultus exercebatur, reliquus vero populus mundi vniuersus, idolorum cultum deditus foret, magnæ erat laudis multaq; felicitatis aestimabatur, amplius relinquere sobolem, prolemq; numerosam habere: aded vt religionis cultu, & colentium Deum augendo numero, etiam patres sancti & patriarcha plures acceperint vxores, non lasciuiam, sed Dei cultum, aucto colentium numero dilatare, atq; maiorem facere meditantem. Quid ni cuperet etiam

Virginitas
cur in veteri
lege fuerit
illaudata.
Gen. 1.

Virginitas
quanti sit
meriti in
nouo testamento.

Psalms 20.

1. Cor. 7.

1. Cor. 5.

Psal 44.

Qua ratione
antiqui patres
vxores plures
acceperint.

Quid ni cuperet etiam

hoc sanctissima Anna? utpote quæ tota erat dedita cultui diuino, hoc solum meditans, quomodo honorem eius dilatare potuisset. Eam ob rem tertiam partem bonorum suorum in Dei honorem templo, atq; templi ministris, alteram pauperibus contulit. Nec satis hoc ei videbatur, nisi etiam vterum suum in Dei ministerium, sanctissimo vtens coniugio, & diuino seruiens præcepto locaret. Tertia causa deuotio fuit mulierum, virorumq; ad Christum: optabant enim omnes, optabant singuli, vt de suo semine suaq; familia nasceretur Christus: optabant item, vt si hoc honore ac gratia indigni forent (quandoquidem doctiores nouerant ex qua tribu Christus nasciturus esset) saltem de semine suo quispiam superesset, qui Christum videret, Christo seruiret. Ea de re quia cunctis odiosa virandaq; videbatur sterilitas, votis omnibus cupiebant posteritatem, & (quod mulieribus vel naturaliter inditum est) prolium vberitatem. Quid faceret Anna beatissima? An ipsa cæteris minori prædita fuit erga Deum deuotione? Haudquaquam. Toto corde desiderabat videre Christum, toto corde æstuabat vt illum viueret diem, quo ex filia sua nasceretur Christus. Nunciatum namq; ei iam erat ab angelo, quod paritura esset filiam nomine Mariam, quæ virgo in templum Domino dedicata aliquando paritura esset Christum. Hæc audiens Anna beatissima adeo sibi propinquum fore & tempore & sanguine Christum, utpote ex filia filium, quanto putatis cruciabaturo desiderio, vt plures produceret in mundum proles, quo sancta soboles, copiosaq; tanto nepoti suo iungeretur? Quam optauit hæc sanctissima mulier, vt vel decem pareret filias è quibus omnibus haberet nepotes Christi consobrinos? Non gloriam quærebat ex societate & consanguinitate Christi, nec honorem nepotibus (quippe cum Christus in hoc mundo nihil eiusmodi quæsierit, nihil habuerit, nihil deniq; suis reliquerit) sed optauit sancta hæc mulier vt multi ex vtero suo producerentur (quod maxime sperabat de nepotibus terraneisq; Christi) qui Christo quanto forent viciniore carne & sanguine, tanto fideliores deuotioresq; eidem essent & fide. Hæc deuotio Annam quamdiu se fecundam sensit, vt pluribus nuberet viris, feliciter induxit. Et nos charissimi fratres inducat deuotio, vt totis viribus fugiamus sterilitatem bonorum operum, memores verbi benedicto ore Christi nobis prædicati: *Omnis arbor que nõ facit fructum bonum, excidetur & in ignem mittetur.* Hic namq; ocium omne malum excluditur. Nec solum ocium, verum etiam occupatio ociosa, vnde nullus fructus hauritur, & tempus adeo nobile vanè amittitur. Sumus nos præ cæteris hominibus vocati atq; de mundo electi à Deo, qui posuit nos in hoc monasterium, vt eamus & fructum adferamus, & fructus noster maneat. Eiusmodi igitur fructus operemur, qui permaneant in vitam æternam, quandoquidem occupationes & operationes aliæ omnes vanæ sunt. Quicquid agitur, siue dicendo, siue operando, edendo seu dormiendo, nisi Deus ibi quærat, & pro eius gloria & beneplacito fiat, ociosum, inane & perniciosum est. Videte nunc quæ vitanda sint nobis. Non opus est dicere, non opus prohibere. Ipsi attendamus quomodo ea, quæ in Dei non possunt gloriam referri, caueamus, & bonorum operum teneamus fecunditatem, præstante hoc Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Deuotio B.
Annæ ad
Christum
quanta.

Ioan. 5.

Sterilitas
bonorum
operum fu-
gienda.
Matt. 3.

Ioan. 15.